

VUOSIKERTOMUS 2020

Suomessa sairaalaklovnitoimintaa järjestää vuonna 2001 perustettu Sairaalaklovnit ry – Sjukhusclowner rf. Sairaalaklovnitoiminnasta on tullut vakiintunut osa kaikkien Suomen viiden yliopistosairaalan toimintaa, minkä lisäksi klovnivierailuja tehdään keskussairaaloissa. Yhdistys on vuodesta 2017 lähtien ollut eurooppalaisen EFHCO:n (*European Federation of Healthcare Clown Organizations*) laatusertifioitu jäsen (<http://www.efhco.eu/quality-label>).

Yhdistyksen perustehtävä on ylläpitää ja edistää klovnitoimintaa tilanteissa, joihin liittyy kuormittavia tekijöitä ja tarvetta erityiseen tukeen. Pää tavoitteena on valtakunnallisesti saavutettavan sairaalaklovnitoiminnan mahdollistaminen sekä klovnityömuotojen kehittyminen ja laajentuminen. Sairaalaklovnien työmuotona on myönteistä potilaskokemusta luova, sairaalaviihtyvyyttä edistävä ja psykososiaalista tukea tarjoava klovnitoiminta sairaaloissa. Sairaalaklovnieria on keino lapsilähtöiseen ja tilanneherkkään vuorovaikutukseen leikin, mielikuvituksen ja improvisaation kautta. Klovnitoiminta perustuu yleisinhimilliseen huumorintajuun, läsnäoloon sekä kohtaamisen voimaan. Yhdistyksen kolme pääarvoa ovat leikki, yhdenvertaisuus ja vastuullisuus.

Toiminta sairaaloissa

Vuonna 2020 koronaepidemia vaikutti toteutuneeseen sairaalaklovnitoiminnan laajuuteen. Toiminta osastoille oli keskeytynyt maaliskuusta kesäkuuhun yliopistosairaaloissa ja keskussairaaloissa myös syyskauden ajan muutamaa toimintapäivää lukuun ottamatta. Toimintataulun ajalle järjestettiin korvaavaa etätoimintaa videoyhteyksin; videopuhelut, klovnistudio (suora lähetys arkipäivisin) sekä valtakunnallinen puhelinpäivystys. Klovnit pääsivät palaamaan yliopistosairaaloitten osastoille elokuussa (Turussa ja Helsingissä jo aiemmin touko-kesäkuussa).

Koronan vaikutus näkyy niin toteutuneiden klovnityöpäivien kuin kohtaamisten määrissä, jotka ovat laskeneet edelliseen vuoteen verrattuna (vertailutilastoissa ei ole huomioitu klovnien korona-ajan etätyöpäivien korvaavia työmuotoja; nämä on raportoitu erikseen). Klovnien nopea palaaminen osastoille ja työskentely yliopistosairaaloissa korona-ajan yhä jatkuessa on kuitenkin ollut erinomainen tilanne samalla, kun monet muut esimerkiksi kulttuuri- ja harrastetapahtumat on valtaosin peruttu. Klovnitoiminnan jatkoon sairaaloissa on mahdollistanut sairaaloiden johdon linjaus, jossa klovnit on nähty osaksi hoitohenkilökuntaa (eikä esimerkiksi vierailijoina), minkä ansiosta toiminta on voinut jatkua. Tämä on samalla ollut hieno osoitus siitä, kuinka sairaalaklovnityö nähdään merkittävänä ja säännöllisenä osana sairaaloiden toimintaa.

Toiminta yhteistyösairaaloissa vuonna 2020:

	2020		2019	
	Klovnityöpäiviä	Kohtaamisia*	Klovnityöpäiviä	Kohtaamisia*
Helsingin yliopistollinen sairaala (HUS)	299	17 116	318	21 338
Turun yliopistollinen sairaala (TYKS)	254	12 118	256	19 813
Kuopion yliopistollinen sairaala (KYS)	166	5 209	242	8 939
Tampereen yliopistollinen sairaala (TAYS)	141	8 421	215	12 716
Oulun yliopistollinen sairaala (OYS)	123	4 449	196	9 729
Keski-Suomen keskussairaala, Jyväskylä	8	291	22	833
Päijät-Hämeen keskussairaala, Lahti	6	183	22	850
Kanta-Hämeen keskussairaala, Hämeenlinna	6	187	20	818
Satakunnan keskussairaala, Pori	12	422	20	918
Kymenlaakson keskussairaala, Kotka	4	112	13	439
Lapin keskussairaala, Rovaniemi	ei toimintaa	ei toimintaa	16	734

*Lapset, omaiset ja hoitohenkilökunta, jotka ovat vuorovaikutuksessa klovnien kanssa työpäivien aikana

Toiminnan kehitys v. 2011-2020:

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Yliopistolliset sairaalat	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4
Keskussairaalat	5	6	4	3	3	3	4	3	2	1
Klovnityöpäiviä	1 019	1 340	1 251	1 108	990	964	914	884	846	632
Kohtaamiset*	48 508	77 127	62 901	52 500	44 600	42 900	41 100	39 700	38 100	24 000

Toimintakatsaus

Sairaalaklovnien toiminnan jatkuminen yliopistosairaaloissa vuoden 2020 koronapoikkeusoloista huolimatta osoittavat klovnitoiminnan pitkäjänteisestä kehittymisestä osaksi sairaaloiden toimintaa, jonka jatkuvuutta myös sairaaloiden johdossa ja hoitohenkilökunnan parissa arvostetaan. Korona-aika merkitsi myös sairaalaklovnitoiminnalle ”digi-loikkaa”, kun kevään 2020 aikana kehitettiin toimintataulun aikana korvaavia etäläsnäolon työtapoja. Lisäksi toimintavuoden aikana on tehty paljon paikallista kehitystyötä ja organisoitu hallintoa – nämäkin haastavasta koronatilanteesta huolimatta.

Hoitohenkilökuntakyselystä erinomaiset tulokset

Osana Artsi-vaikuttavuusarvioinnin hanketta uudistettiin sairaaloiden hoitohenkilökunnalle suoritettava kysely. Kyselyyn saatiin yli 400 vastausta pääosin syksyn 2020 aikana. Tulokset valmistuivat alkuvuodesta 2021. Vastaajista 93 % oli täysin tai osin sitä mieltä, että sairaalaklovnit vaikuttavat myönteisesti lapsen potilaskokemukseen. Lisäksi vastausten perusteella hoitohenkilökunta on todennut toimenpiteeseen valmistavan klovnerian positiiviset vaikutukset, sillä 89 % vastaajista oli täysin tai osin samaa mieltä siitä, että klovnit auttaa lasta kohtaamaan pelottavan sairaalatilanteen.

Korona-toimintataulun korvaavat työmuodot

Korona-aika haastoi myös Sairaalaklovnit ry:n muuttamaan toimintaansa vastaamaan erikoisolosuhteita. Kevään korona-toimintataulun alkaessa yhdistys otti nopeasti käyttöön sekä live-lähetykset YouTubea että klovniluurit eli puhelupalvelun, jonka tarkoituksena oli tarjota klovnipuhelumahdollisuus lapsille sairaalassa. Myöhemmin keväällä Sairaalaklovnit laajensivat puhelinvastaanottoaan valtakunnanluuritoiminnaksi viikolla 15. Tämä tarkoitti, että valtakunnanluurinumeroon sai lähettää videotervehdyspyynnön kuka tahansa. Näin sairaalaklovnit päätyivät piristämään paitsi sairaalan lapsia myös päiväkotiryhmiä sekä yksittäisiä lapsia, aikuisia ja vanhuksia.

YouTube Punanenstudioissa nähtiin live-lähetystä Sairaalaklovnien kaikista toimintakaupungeista eli Oulusta, Turusta, Kuopiosta, Tampereelta ja Helsingistä. Lähetystä oli kokonaisuudessaan 49 kappaletta ja niillä on ollut YouTubea yhteensä 8 622 katselukertaa eli keskimäärin noin 176 katselukertaa lähetystä kohden. Vaikka sairaalakohtaisten klovniluurien kautta tavoitettujen henkilöiden kokonaislukumäärä (280 lasta, omaista ja henkilökunnan jäsentä) jäi varsin pieneksi, niin itse puhelut koettiin merkittävinä. Lisäksi valtakunnanluuritoiminnan kautta klovnit tekivät (yhteensä 63 kpl) tilattuja puheluita, videotervehdyksiä sekä Teams/Zoom -etäyhteyshetimitä esimerkiksi päiväkoteihin.

Korvaavien työmuotojen kehittäminen antoi myös arvokasta kokemusta videopuheluvälitteisistä klovnikohtaamisista ja live-lähetysten striimaamisesta. Vaikutti myös siltä, että korvaavia toimintamuotoja arvostettiin ja ne koettiin myös merkityksellisinä keskellä poikkeusolosuhteiden epävarmuutta. Korvaavan toiminnan myötä yhdistys myös kykeni jatkamaan palkkojen maksamista työntekijöilleen tarjoten siten sekä taloudellista varmuutta että klovnille henkilökohtaisia mahdollisuuksia tehdä omia etätyöajan kehitysprojekteja (Klovnituki). Etätyön osalta touko-kesäkuussa toteutettiin koko henkilöstön osa-aikainen lomautus (70% -työaika), joka jäi onneksi lyhytaikaiseksi.

Toukokuussa Sairaalaklovnit järjesti Tampereella lisäksi Kuplakylvytys-tempauksen, jossa klovnit nostettiin saippuakuplien siivittämänä yhteistyökumppanin nostureilla tervehtimään ikkunoiden ääreen kerääntyneitä lapsipotilaita perheineen.

Yhdistyksen strategian ja arvojen päivittäminen

Etätyöaikaa hyödynnettiin myös siten, että yhdistyksen arvoja päivitettiin koko henkilöstön yhteisen työskentelyprosessin ansiosta. Arvojen äärellä käytiin tärkeää keskustelua ja lopputuloksena arvot esiteltiin yhdessä päivitetyn strategian kanssa yhdistyksen vuosikokouksessa. Yhdistyksen arvoja ovat leikki (sairaalaklovnitoiminta on toisen ihmisen kohtaamista leikin avulla), vastuullisuus (toiminta sairaalaympäristössä ja vastuullisena työnantajana) ja yhdenvertaisuus (Sairaalaklovnit sitoutuvat toiminnassaan yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon sekä järjestönä että yksilöinä). Yhdistys on käynnistänyt samalla myös oman yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisen.

Yhdistyksen toiminnan päätavoitteena on valtakunnallisesti saavutettavan sairaalaklovnitoiminnan mahdollistaminen sekä työmuotojen kehittyminen ja laajentuminen. Päätavoitetta tukevia osatavoitteita ovat: sairaalakohtaisen saavutettavuuden ja palvelevan työpäivärakenteen kehittäminen, tutkimusyhteistyön ja palautejärjestelmän kehittäminen klovnityön vaikuttavuuden mittaamiseksi, klovnien työhyvinvoinnin lisääminen työn organisoinnin ja Klovnituen toteutumisen kautta, uusien sairaalaklovnipalveluiden kehittäminen sekä valtakunnallisen palvelurakenteen voimistaminen.

Hallinnon kehittäminen & vakituisten työsuhteiden lisääminen

Kari Jagt aloitti 1.5.2020 yhdistyksen toiminnanjohtajana jatkaen samalla myös tehtävässään yhdistyksen taiteellisena johtajana. Toiminnanjohtajana aiemmin toiminut Aino Viertola siirtyi varainhankintajohtajan tehtävään. Vaihdoksella pyritään lisäämään varainhankinnan toimintaresursseja, ja se on samalla luonnollinen jatkumo Jagtin taiteellisena johtajana käynnistämälle organisaation kehitysprosessille. Yhdistyksen taloustilanteen ja varainhankinnan seuranta- ja raportointimalleja on alettu kehittää ennakoitavuuden lisäämiseksi.

Yhdistyksen hallintoon suunnattiin lisää voimavaroja luomalla vuoden aikana kolme uutta vakituista kokopäiväistä työsuhdetta, kun Laura Sillanpää, Elina Reinikka ja Nadja Laine aloittivat koordinaattorien työtehtävissä. Koordinaattorien työtehtäviin kuuluu sekä hallinnon että sairaalaklovnityön tehtäviä (noin 50%/50%). Koordinaattorien hallinnon työtehtäviä ovat klovnitoiminnan organisointi, hanketyö, vaikuttavuusarviointi & tutkimusyhteistyö sekä viestintä, erityisesti sosiaalinen media ja videosisältöjen kehittäminen. Sairaalaklovnit voivat näin hyödyntää koordinaattorien monialaista osaamista ja saada hallintoonsa arvokasta ammattitaitoa myös käytännön klovnityön parissa toimivilta henkilöiltä.

Klovnien vakituisten työsuhteiden kehittäminen on jatkunut ja vuoden 2020 valmisteltiin uusien työsuhteiden lisäämiseen vuoden 2021 alusta lähtien niin, että jatkossa valtaosa sairaalaklovnityöstä järjestetään vakituisilla työsuhteilla.

Psykiatrian kehityshanke

Niilo Helanderin säätiöltä saadun apurahan avulla Sairaalaklovnit ry toteutti vuonna 2020 hankkeen, jonka aikana vietiin eteenpäin lasten psykiatrisilla osastoilla tapahtuvaa sairaalaklovnitoimintaa kaikissa yliopistollisissa sairaaloissa ympäri Suomen. Hankkeessa painotettiin sairaaloissa tapahtuvaa käytännön toimintaa sekä yhteistyön vahvistamista hoitohenkilökunnan kanssa. Hanke koostui valtakunnallisesta koulutuksesta sekä sairaalakohtaisesta paikallisesta kehittämistyöstä.

Kansainvälinen yhteistyö, klovnikoulutukset & osallistuminen Punainen helmi -naisklovnifestivaaleille

Klovnikouluttaja Ami Hattab kutsuttiin Suomeen pitämään sairaalaklovnelle työpaja 8.-10.1.2020. Hattab on nyt vierailut Sairaalaklovnien kouluttajana säännöllisesti vuodesta 2018 alkaen.

Helmikuussa Sairaalaklovnit oli yhteistyötahona mukana järjestämässä Deanna Fleysherin työpajaa, joka toteutettiin osana kansainvälistä Punainen helmi -naisklovnifestivaalia. 4-päiväinen työpaja oli suunnattu klovnierian ammattilaisille ja mukana osallistumassa oli useita sairaalaklovneneja. Työpajan toteutuksen ansiosta päästiin edistämään kaivattua yhteistyötä muiden Suomen klovnitoimijoiden kanssa.

Klovnikouluttaja Pedro Fabião järjesti sairaalaklovnelle klovnieriatyöpajan etäyhteyksillä 17.-19.9.2020. Fabião on erinomainen ja toivottu klovnikouluttaja ja vaikka nyt työpaja piti toteuttaa etäyhteyksin, se koettiin arvokkaana Klovnituen muotona.

EFHCO:n (European Federation of Healthcare Clowning Organizations) vuosikokous pidettiin tänä vuonna etäyhteyksin 1.10.2020. Eurooppalaista yhteistyötä edistettiin muutenkin vuoden läpi sekä etäyhteyspalaverin että aktiivisin sähköpostitiedonannon, joilla eri maiden koronatilanteen vaikutuksesta sairaalaklovnityöhön on jaettu kokemuksia.

Marraskuussa käynnistyi kolmivuotinen ClowNexus – Clowning Connects Us -hanke (Creative Europe) toiminnan suunnittelulla ja hankkeen etäyhteyksin pidetyillä alkutapaamisilla. ClowNexus on seitsemän eurooppalaisen sairaalaklovnioorganisaation yhteishanke, jossa kehitetään uusia menetelmiä taiteellisiin interventioihin sosiaali- ja terveysalan tarpeisiin. Hankkeen kohderyhmänä ovat dementiaa sairastavat ikäihmiset ja lapset, joilla on autismispektrin häiriöitä (ASD). Kyseessä on ensimmäinen kerta, kun Sairaalaklovnit ry on partnerina EU-hankkeessa. Hankkeen projektikoordinaattorina aloitti Nadja Laine ja taiteellisena koordinaattorina Laura Sillanpää. Sillanpään työsuhteen päätyttyä hankkeen taiteellisen koordinaattorin tehtävään siirtyi Dan Söderholm. Lisäksi hankkeeseen valittiin mukaan hakemusten perusteella neljä yhdistyksen sairaalaklovnia, jotka osallistuvat hankkeen kansainvälisiin taidelaboratorioihin ja toteuttavat hanketyötä Suomessa. Marraskuussa hankkeen koordinaattorit osallistuivat etänä pidettyyn kolmipäiväiseen seminaariin, jossa perehdyttiin hankkeeseen ja sen tavoitteisiin. Loppuvuodesta suunniteltiin hankkeen toteutusta paikallistasolla, tarkennettiin budjettia ja haettiin rahoitusta yhdistyksen 50 % omarahoitusosuuden kattamiseksi.

Nenäytys – Sairaalaklovnien tapa juhlistaa lastenoikeuksien päivää

Sairaalaklovnit myönsi lastenoikeuksien päivänä 20.11. Nenäytys-kunniadiplomin lapsiasiavaltuutettu Elina Pekkariselle toimistoineen. Nenäytys on suunniteltu vuosittain toteutettavaksi perinteeksi, joka nyt järjestettiin ensimmäisen kerran. Nenäytys-huomionosoitus myönnetään taholle, teolle tai henkilölle, joka työllään on edistänyt lasten asemaa, lapsilähtöisyyttä ja iloa yhteiskunnassa.

Sairaalakohtaiset kuulumiset

Yksi yhdistyksen keskeinen strategian toteuttamisen väline on paikallisten kaupunkitiimien itsenäisen kehitystyön mahdollistaminen. Tätä tehdään kaupungin vastuuklovnin johdolla kaikissa viidessä kaupunkitiimissä: Helsingissä, Kuopiossa, Oulussa, Tampereella ja Turussa. Yhtenä tavoitteena on sairaalakohtaisen saavutettavuuden edistäminen palvelevalla työpäivärakenteella. Samalla on haluttu herättää sairaaloita ideoimaan klovnelle uusia hyödyntämistapoja ja tällaisten sairaaloiden esittämien palvelupyyntöjen lisääntyminen on ilahduttavasti jatkunut. Sairaalaklovnia on hyödynnetty entistä enemmän mm. sairaaloiden viestinnässä ja henkilöstön koulutuksissa.

Helsingin yliopistollinen keskussairaala (HUS)

Lasten vastaanotot ja hoidonsuunnittelu -yksikön kanssa käynnistettiin kehitysprojekti, jonka avulla pyritään tavoittamaan paremmin pelkotilaita ja tavata heitä mm. preoperatiivisilla käyneillä. Lisäksi yleissairaalapsykiatrisen yksikön kanssa käynnistettiin mahdollisen yhteistyön suunnittelu.

EU-projektia (ClowNexus) käynnistettiin oppimis- ja kehityshäiriö päiväkeskus Vuoressa yhteyshenkilöiden tapaamisilla ja lapsen hoitojakson seurannalla.

Sairaalaklovnit toteuttivat yhteistyössä Uuden lastensairaalan kanssa kaksi käsienspesuvideota sairaalan tarpeisiin eli muistuttamaan lapsia ja aikuisia käsienspesun tärkeydestä. Videot pyörivät säännöllisesti osastojen ja odotusaulojen näytöillä.

Kuopion yliopistollinen sairaala (KYS)

Vuoden alussa kuvasimme yhteistyössä Kuopion yliopistollisen sairaalan kanssa opastusvideon "Näin saavut lastentautien poliklinikalle". Syyskauden aikana olimme myös mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa videoita, jotka tulevat osaksi Kuopion lastenpsykiatrian ADHD-digihoitopolkua (Terveyskylän omapolut). Videoiden ajatuksena on keventää polun tietopainotteista tekstiosuutta ja myös tuoda iloa perheiden tilanteen keskelle. Klovneja pyydettiin myös osallistumaan alueellisen Lastenhematologian koulutuspäivään 13.11. ja siellä pidettiin puheenvuoro "Kuinka ymmärtää klovnia?".

Lastenpsykiatrian hankerahan (Niilo Helanderin säätiö) turvin teimme joulukuussa kaksi käyntiä Alavan perhehoitoyksikköön, tavoitteena käynnistellä tauolla ollut toiminta. Kokemukset sekä perheeltä saatu palaute oli myönteistä ja jatkamme käyntejä noin kerran kuukaudessa. Normaalikauden lisäksi klovnit toimivat Kyssissä myös kesäajan kerran viikossa heinäkuun ajan.

Oulun yliopistollinen sairaala (OYS)

Oulussa vuoden 2020 merkittävimpiä uusia avauksia olivat toiminta syksyllä aloitetussa lasten päiväsairaalassa sekä vierailut kehitysvammahuolto Versossa. Lasten päiväsairaalassa tehdään eri lastenosastojen toimenpiteitä päiväkäynteinä ja vaikka kaikkien osastojen toiminnassa klovnit ovat aiemminkin olleet mukana, yhdistetty toiminta yhteisine tiloineen on ollut niin henkilökunnalle kuin klovneillekin uuden opettelu paikka.

Päiväsairaalassa tehtiin syksyllä jokaviikkoisten tiistaiamujen lisäksi neljä keskiviikkoa ja toimintaa suunniteltiin yhdessä henkilökunnan kanssa. Syksyn ajan klovnit olivat mukana myös päiväsairaalan maanantaiamujen anestesia-MRI-tutkimuksissa näiden toimenpiteiden poikkeusaikataulujen ajan. Versossa puolestaan tehtiin neljä vierailua eri tavoin kehitysvammaisten lasten- ja aikuisten osastoilla ja henkilökunta vahvasti toivoi toiminnalle jatkoa. Näiden lisäksi teimme joulukuussa kaksi vierailua psykiatriselle lastenosastolle, jossa tapasimme alakouluikäisiä tutkimusjaksolla olevia lapsia.

Tampereen yliopistollinen sairaala (TAYS)

Vuonna 2020 käynnistyivät Nuorisopsykiatrian avoyksikössä säännölliset käynnit. Kahdella osastolla käytiin kerran viikossa aamupalalla nuorten kanssa. Loppuvuonna käynnistyivät kokeilut myös lastenpsykiatrian akuuttiosastolla ja päiväosastolla. Klovnit tekivät kuusi testikäyntiä perjantaiamun kokoontumisissa. Koronarajoitusten aikana tehtiin aktiivisesti videoita: Tampereen lastenklinikan Tuki ry:n "Kivaa tekemistä sairaala-arkeen" -projektin kanssa oli sovittu, että viikoittain tuotettiin yksi pidempi klovnivideo jaettavaksi heidän Facebook- sivuilleen. Myös lastenosastojen henkilökuntaa ja hallintoa ilahdutettiin tervehdysvideolla.

E erityisen Tampereen kaupungin myöntämän apurahan turvin käynnistettiin neuvottelut ja testikäynnit perhetukikeskuksiin vierailen kolmessa eri keskuksessa. Neuvottelu jatkosta käynnistyi keskustusten kanssa heidän toiveestaan ja on kartoitettu rahoitusmahdollisuuksia yhdessä.

Loppuvuonna alkoi myös suunnitteluprojekti lastenkirurgiselle osastolle tehtävän teini-ikäisille potilaille suunnatun videon tiimoilta. Lisäksi yhteistyö neurologisen osaston kanssa on tiivistynyt ja käynnistyvä EU-projekti (ClowNexus) on vaikuttanut positiivisesti työhön ja kommunikointiin.

Turun yliopistollinen keskussairaala (TYKS)

Syksyllä Sairaalaklovnit aloittivat uudenlaisen yhteistyön Tyksin hematologisen osaston kanssa; klovnien kotikäyntivierailut osaston perheille, syöpää sairastavien lasten koteihin. Klovnikohtaamiset sairaalan lisäksi lapsen omassa kodissa tukevat niin sairaan lapsen kuin myös sisarustenkin resilienssiä. Syksyn -20 kotikäyntien pilotointijaksoon osallistui yhteensä kuusi perhettä ja tämä uusi yhteistyömuoto koettiin tärkeäksi ja onnistuneeksi, jonka johdosta toiminta jatkuu 2021.

Tyksin klovnit aloittivat säännölliset viikoittaiset vierailut nuorten psykiatriselle osastolle (ympäri vuorokautinen, suljettu osasto). Nuorten psykiatrisella on kymmenen osastopaikkaa 13-17 vuotiaille. Siellä klovnit vierailivat nuorten huoneissa tarjoten heille mahdollisuuden omaan henkilökohtaiseen klovnikohtaamiseen, ja tämän lisäksi toki myös ryhmätiloissa syntyi monen nuoren kanssa jaettuja yhteisiä hetkiä. Vuonna 2020 Tyksissä klovnit aloittivat myös vierailut lasten- ja nuortenklinikan osastojen lisäksi päiväkirurgisella osastolla, jossa käy päivittäin myös lapsia. Nämä käynnit ovat mahdollistaneet useammalle sairaalaan toimenpiteeseen tulevalle lapselle mahdollisuuden klovnin tarjoamaan tukeen ennen ja jälkeen toimenpidettä (mm. klovnin saattamassa lasta leikkauksosestolle). Normaalikauden lisäksi klovnit toimivat Tyksissä myös kesäajan kerran viikossa heinäkuun ajan.

Yhdistyksen talous

Yhdistyksen tulos tilikaudelta 2020 on 151 600 €. Vuosi oli yhdistykselle taloudellisesti erittäin hyvä vaikeasta korona-ajasta huolimatta. Vaikka toteutuneiden klovnityöpäivien määrä laski, toiminnan kokonaiskustannukset nousivat noin 37 500 € edellisestä vuodesta. Tämä johtui pääosin toiminnan suunnitellusta laajentamisesta ja jo sovittujen töiden järjestämisestä koronan aiheuttaman toimintataulun aikana mm. korvaaviin työmuotoihin. Tämän mahdollistamiseksi yhdistys sai Opetus- ja kulttuuriministeriöltä 100 000 € korona-ajan erityisavustuksen. Varainhankinta kehittyi poikkeusoloissakin varsin suotuisasti ja esimerkiksi nettisivujen aineettomien lahjojen kauppa kävi joulun alla vilkkaana. Lisäksi aivan joulukuun lopulla Sairaalaklovnit sai historiansa ensimmäisen testamenttilahjoituksen (54 000 €).

Yhdistyksen toiminnan suurimmat mahdollistajat ovat STEA ja yliopistollisten sairaaloiden maksuosuudet. Lisäksi yhdistystä tukevat useat säätiöt, rahastot, yritykset ja yksityishenkilöt. Lista tukijoista löytyy yhdistyksen kotisivulta (www.sairaalaklovnit.fi).

Yhdistyksen toiminnan turvaavaa puskuria ei juuri ole jäänyt jäljelle vuoden 2018 alijäämäisen vuoden vuoksi. Sairaalaklovnit ry haluaa toimia vastuullisena työnantajana ja vuoden 2021 alusta lähtien yhdistyksen vakituisten työsuhteiden määrä on noussut 17:ään. Yhdistys tarvitsee jatkossakin ylijäämäisiä vuosia voidakseen kerryttää toiminnan turvaavan puskurirahaston ja täyttääkseen siltä osin vastuullisena työnantajana toimimisen edellytykset. Vuoden 2020 ylijäämän osalta 108 000 € rahastoidaan toiminnan turvaamiseen puskurirahastoksi. Lisäksi ylijäämästä 43 600 € käytetään lisäämään yliopistosairaaloille maksuttomia sairaalaklovnityöpäiviä yhteensä 80 kpl (16 klovnityöpäivää/yliopistosairaala).

Vuosikokous

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin koronatilanteesta johtuen poikkeuksellisesti vasta kesän jälkeen 18.8.2020. Vuosikokouksessa valittiin hallituksen puheenjohtajaksi Anne Santamäki, jäseniksi Birgitta Remes, Susanna Ruuskanen, Hanna Suutela ja Solveig Törnroos-Huhtamäki sekä varajäseneksi Mikael Jungner (hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan varapuheenjohtajaksi Solveig Törnroos-Huhtamäen). Yhdistyksen tilintarkastajaksi valittiin KHT Jyri Salojuuri KPMG Oy:sta. Lisäksi vuosikokouksessa käsiteltiin muut sääntömääräiset asiat ja hyväksyttiin yhdistyksen uudet säännöt. Sääntömuutoksen edellyttämä ensimmäinen käsittely oli pidetty yhdistyksen ylimääräisessä kokouksessa 10.1.2020.

Hallitus 1.1.2020 – 18.8.2020

Anne Santamäki	puheenjohtaja
Solveig Törnroos-Huhtamäki	jäsen, varapuheenjohtaja
Susanna Ruuskanen	jäsen
Hanna Suutela	jäsen
Mikael Jungner	varajäsen
Tanjalotta Räikkä	luottamusvaltuutettu

Hallitus 18.8.2020 ->

Anne Santamäki	puheenjohtaja
Solveig Törnroos-Huhtamäki	jäsen, varapuheenjohtaja
Birgitta Remes	jäsen
Susanna Ruuskanen	jäsen
Hanna Suutela	jäsen
Mikael Jungner	varajäsen
Tanjalotta Räikkä	luottamusvaltuutettu

Hallinto ja henkilöstö

Yhdistyksen hallitus piti toimintavuoden aikana yhteensä kymmenen kokousta. Hallituksen jäsenten lisäksi kokouksiin osallistui henkilöstön edustajana luottamusvaltuutettu Tanjalotta Räikkä. Yhdistyksen toiminnanjohtaja toimi hallituksen kokouksissa sihteerinä.

Yhdistyksen varainhankintalupa on ollut voimassa koko toimintavuoden. Uusittu varainhankintalupa astui voimaan 2.10.2020 ja se on voimassa toistaiseksi. Lupa on nähtävissä yhdistyksen kotisivulla. Yhdistyksen keräystili on FI26 8024 0710 119921.

Yhdistyksen tilitoimisto on Talenom Oy.

Yhdistys on Vala ry:n (Vastuullinen lahjoittaminen), SOSTEn (Suomen sosiaali- ja terveys ry) ja EFHCON (European Federation of Healthcare Clown Organizations) jäsen.

Työntekijät

Klovnikonttori

Kari Jagt, toiminnanjohtaja (1.5.2020 alkaen), taiteellinen johtaja
Nadja Laine, sairaalaklovni-hankekoordinaattori (17.8.2020 alkaen)
Elina Reinikka, sairaalaklovni-viestintäkoordinaattori (1.1.2020 alkaen)
Laura Sillanpää, sairaalaklovni-klovnitoiminnan koordinaattori (1.1.-30.11.2020)
Tiina Vanhanen, varainhankinnan ja viestinnän koordinaattori (17.1.2020 asti)
Aino Viertola, varainhankintajohtaja (1.5.2020 alkaen), toiminnanjohtaja (30.4.2020 asti)

Sairaalaklovnit

Vakituisessa työsuhteessa:

Kaisa Koulu
Nadja Laine
Katja Lehtola
Joonas Lindberg
Tommi Lindman
Elina Reinikka
Tanjalotta Räikkä
Laura Sillanpää (30.11.2020 asti)
Dan Söderholm

Puitesopimuksella toimivat:

HELSINKI

Mikael Andersson
Aarni Kivinen
Taina Mäki-Iso
Kaisa Päivölä
Anna Ranta
Laura Rämä
Pia Tapio

TAMPERE

Hanna Gibson
Petri Mäkipää

TURKU

Karolina Blom
Janna Haavisto
Markus Kaustell

OULU

Petri Ervasti
Kimmo Hirvenmäki
Tatja Hirvenmäki
Päivi Kangasniemi

KUOPIO

Markus Petsalo
Kaisa Ritola
Elina Selamo

Kunniapuheenjohtaja

Yhdistyksen perustajajäsen ja pitkäaikainen taiteellinen johtaja Lilli Sukula-Lindblom on yhdistyksen kunniapuheenjohtaja.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Vuoden 2020 ylijäämän osalta hallitus esittää, että hallitus tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen siirtää ylijäämästä 108 000 € vapaaseen rahastoon toiminnan turvaamiseen tarkoitetuksi puskuriksi. Lisäksi ylijäämästä 43 600 € käytetään lisäämään yliopistosairaaloille maksuttomia sairaalaklovnityöpäiviä yhteensä 80 kpl (16 klovnityöpäivää/yliopistosairaala) vuoden 2021 aikana.

1.1.2021 yhdistys solmi kahdeksan uutta vakituista työsuhdetta. Sairaalaklovnin vakituksessa työsuhteessa aloittivat Janna Haavisto, Hanna Gibson, Petri Mäkipää, Kaisa Ritola, Elina Selamo ja Pia Tapio. Sairaalaklovni-varainhankintakoordinaattorina aloitti Markus Kaustell ja sairaalaklovniklovnitoiminnan koordinaattorina Tommi Lindman, joka toimi tehtävässään 28.2.2021 asti.

Yhdistyksen sääntömuutos astui voimaan 11.1.2021 Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksynnällä.

Hallitus hyväksyi kokouksessaan 8.4.2021 yhdistyksen yhdenvertaisuussuunnitelman.

Vuosikertomus 2020 on hyväksytty Sairaalaklovnit ry:n hallituksen kokouksessa 8.4.2021